

AVRUPA'DA GIDA EGEMENLİĞİ, ŞİMDİ!
Nyeleni Avrupa 2011: Avrupa Gıda Egemenliği Forumu
Krems, 21 Ağustos

Avrupa halkları, hükümetlerin bugüne kadar özellikle Güney ülkelerinde olmak üzere diğer bölgelerdeki halklara dayattığı ve sadece sermayeyi ve ondan çıkar sağlayanları (özel bankalar, yatırımcılar ve ulusötesi şirketler) kurtarmak amacını taşıyan yapısal uyum politikalarını ilk defa kendileri deneyimliyorlar. Bugün bütün göstergeler, yakın zamanda topluma zararlı bu politikaların daha da sertleşeceğini ve yayılacağını işaret ediyor. Bizi bu noktaya getiren ekonomik ve yönetim sistemlerini reddeden ilk kitle hareketleri başladı ve biz de kapitalist sistemin tam anlamıyla bir yansıması olan küresel tarım modeline karşı çıkmak için Avrupa sosyal hareketlerinin -yaratıcı ve enerjik- cevabını sunuyoruz.

Gıda sistemleri, birkaç tane ulusötesi gıda şirketi ve az sayıda dev perakendeci tarafından kontrol edilen endüstriyel tarım modeline indirildi. Sadece kar elde etmeyi amaçlayan bu model gereklilikleri karşılamamaktadır. Sağlıklı, alım gücüne uygun ve halk için faydalı olan gıda üretimi yerine bu model gitgide agroyakıt, hayvan yemi ya da sanayiye yönelik hammadde üretimine dayanıyor. Bu model, bir yandan, tarım arazileri ve bu arazilerden hayatını kazanan insanlar için büyük bir kayba yol açarken, bir yandan da meyve, sebze ve tahıl yönünden yetersiz ve sağlıksız bir beslenme biçimine sebep oluyor.

Bu endüstriyel üretim modeli, tükenebilir fosil yakıt ve kimyasal girdilere bağımlı, su ve toprak gibi kaynakların sınırlarını dikkate almayan, çok büyük ölçüde biyoçeşitlilik ve toprak verimliliği kaybına neden olan, iklim değişikliğine katkıda bulunan, binlerce insanı en temel hakların dahi tanınmadığı işleri yapmak zorunda bırakan ve hem çiftçilerin hem de, başta göçmen olmak üzere, işçilerin çalışma koşullarının kötüleşmesine yol açan bir modeldir. Bu model bizi doğa ile, saygılı ve sürdürülebilir şekilde kurulan bir ilişkiden uzaklaştırmaktadır. Evrene bu şekilde davranmak ve onu sömürmek, kırsal yoksulluğun ve dünyada 1 milyardan fazla insanın açlık çekmesinin (şu anda Somali Yarımadası'nda olduğu gibi) temel sebeplerinden biridir. Ayrıca bu model, bir taraftan zorunlu göçe yol açarken diğer taraftan da hem Avrupa içinde hem de dışındaki marketlerde çöpe atılan bir endüstriyel gıda fazlası meydana getirmekte ve yerel üretimi yok etmektedir.

Bu durum, hükümetlerimiz, Avrupa Birliği (özellikle de Ortak Tarım Politikası aracılığıyla), çokuluslu kurumlar ve finans kurumları ve çokuluslu şirketler tarafından dayatılan tarım, gıda, ticaret ve enerji politikalarının sonucudur. Tarım piyasalarının deregülasyonu ve liberalizasyonu ve gıda spekülasyonu bu politikaların örnekleridir.

İşlevsiz olan bu gıda sisteminin gidişatını değiştirmek, ancak gıda ve tarım politikalarının ve uygulamalarının tamamen değiştirilmesi ile mümkün olacaktır. Gıda sistemini, özellikle Avrupa'da, Gıda Egemenliği prensiplerine dayanacak şekilde yeniden düzenlemek hayati önem taşımaktadır ve bu hemen yapılmalıdır.

Sonuç olarak, Atlantik'ten Ural Dağları'na ve Kafkasya'ya, Arktik'ten Akdeniz'e kadar uzanan 34 ülkeden 400'den fazla insan ve çeşitli sosyal hareket ve sivil toplum organizasyonlarından uluslararası temsilciler, Avrupa Gıda Egemenliği Hareketi'nin geliştirilmesinde bir adım daha atmak için 16-21 Ağustos tarihleri arasında Avusturya'nın Krems şehrinde biraraya geldik. Bu hareket, 2007'de Mali'de gerçekleşen ve Avrupa Gıda Egemenliği'nin (halkların kendi gıda ve tarım sistemlerini, diğer insanlara ve doğaya zarar vermeden, demokratik olarak belirleme hakları) uluslararası çerçevesinin altını çizen Nyéleni Gıda Egemenliği Forumu'nda atılan temellerin üzerine kuruldu.

Günümüzde, Gıda Egemenliği'ne dayanan ve onun nasıl hayata geçirilebileceğini gösteren, yerel, bölgesel ve Avrupa düzeyinde birçok deneyim ve uygulama bulunuyor.

Biz, insan haklarını temel alan değerleri paylaşan insanlarız. Biz, insanların geçimini yok eden, dolayısıyla onları göçe zorlayan sermayenin ve metaların serbest dolaşımını değil; halkların özgür hareketini istiyoruz. Biz, rekabet yerine işbirliği ve dayanışmayı amaç ediniyoruz. Demokrasimizi geri almaya kararlıyız: tüm insanlar, gıda sistemlerimizi nasıl örgütleyeceğimize kolektif olarak karar vererek, kamu yararını ilgilendiren tüm konularda ve kamu politikalarında karar alma süreçlerinde katılımcı olabilmelidir. Bu, demokratik sistemler ve süreçler inşa etmeyi, şiddetten ve şirketlerin etkisinden uzak olmayı, eşit hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliğini temel almayı - ki bu aynı zamanda ataerkil sistemin de yıkılmasına yol açacaktır- gerektirmektedir.

Burada birçoğumuz, toplumumuzun ve mücadelelerimizin geleceğini temsil eden gençleriz. Enerji ve yaratıcılığımızın hareketimizi daha da güçlendirmesini sağlamalıyız. Bunu yapabilmek için, gıda sağlama konusunda katılımcı olabilmeli ve her tür yapı ve karar alma sürecine entegre olabilmeliyiz.

Biz, Gıda Egemenliği'nin sadece gıda ve tarım sistemimizde değişime yönelik bir adım olmadığını düşünüyor, bunun aynı zamanda toplumda daha geniş bir dönüşümün de adımı olduğuna inanıyoruz. Bunun için, aşağıdaki konularda mücadelede etmeye kararlıyız:

Gıdanın üretim ve tüketim biçiminin değiştirilmesi

Gıdanın üretim ve tüketim biçimini, tüm Avrupa halklarına sağlıklı ve güvenli gıda sağlamak üzere dirençli gıda üretim sistemleri yönünde değiştirmek üzere çalışmanın yanında, biyoçeşitliliği ve doğal varlıkları koruyor, hayvan refahını garanti altına alıyoruz. Bu, ekolojik modellerde üretim ve balıkçılık yanında, gıda sisteminin omurgasını oluşturan yerel gıda üretimini gerçekleştiren çok sayıda küçük çiftçinin, bahçıvanın ve küçük balıkçıların varlığını gerektirir. GDO'ların kullanımına karşı savaşımlarımız sürerken GDO'lu olmayan tohum ve hayvan türlerine ait geniş çeşitliliği, yetiştirmek yoluyla sisteme geri kazandırıyoruz. Sürdürülebilir ve çeşitliliği olan gıda kültürlerini, özellikle de yüksek kalitede yerel ve mevsimsel gıdalar ile yüksek oranda işlenmemiş gıdaları destekliyoruz. Bu destek, sadece yerel ve GDO'lu olmayan hayvan yemiyle beslenmiş, yerel olarak yetiştirilmiş hayvan ve hayvansal ürünlerin dahi az miktarlarda tüketilmesini kapsamakta.

Gıdanın dağıtım şeklinin değiştirilmesi

Gıda zincirlerinin merkezilikten uzaklaşması için çalışıp, dayanışma ve adil ücretler temelinde oluşmuş farklı pazarları desteklerken, üreticiler ile tüketiciler arasında yerel gıda ağları yoluyla ilişkileri yoğunlaştırmak ve böylece de tedarik zincirinin kısaltılmasını sağlayarak süpermarketlerin yaygınlaşması ve gücüne karşı durulabilmesi üzerine çalışıyoruz. İnsanların kendi gıda tedarik sistemlerini geliştirmelerini ve çiftçilerin ise kendi yerelleri için gıda ve işlenmiş gıda üretebilmesini istiyoruz. Bu, küçük çiftçileri destekleyen gıda güvenliği kuralları ve yerel gıda altyapısını gerektirir. Biz ürettiğimiz gıda ürünlerinin aynı zamanda düşük gelirli veya herhangi bir geliri olmayan, toplumun her kesiminden insana erişebilmesini garanti altına almak için çalışıyoruz.

Gıda ve tarım sistemlerindeki çalışma ve sosyal koşulların gelişmesi ve değerini bulması

Biz, gıdamızı üreten mevsimsel ve göçmen işçiler ile işlemede, dağıtımda ve perakende sektöründe çalışan işçiler dahil tüm kadın ve erkeklerin çalışma ve sosyal koşullarındaki sömürü ve aşağılanmalarına karşı, tüm kadın ve erkeklerin hakları için mücadele ediyoruz. Sosyal hakları gözeten, yüksek standartlar oluşturan ve uygulamalarında kamu fonunu şart koşan kamu politikaları yönünde çalışıyoruz. Toplum, gıda üreticileri ve işçilerine daha büyük bir değer vermek zorundadır. Bizim için bu, geçimi sağlayacak insani ücretleri de içermektedir. Gıda sistemleri içinde çalışan tüm insanlar arasında geniş anlamda işbirlikleri oluşturmayı amaçlamaktayız.

Ortak varlıklarımıza erişim hakkının geri alınması

Ortak varlıklarımız olan toprağın, geleneksel, çoğaltılabilir köylük tohumların, hayvan ve balık türlerinin, ağaç ve ormanların, su, atmosfer ve bilginin metalaşmasına, patentlenmesine ve sermayeleşmesine karşıyız ve bunlara karşı mücadele veriyoruz. Bu varlıklara erişim, piyasalar ve sermaye tarafından belirlenmemelidir. Bu ortak kaynakların insan hakları, kadın-erkek eşitliği gözetilerek toplumun tamamını kapsayacak şekilde kullanılmasını sağlamalıyız.

Ortak varlıklarımızı sürdürülebilir şekilde kullanma sorumluluğumuzun farkında olmalı ve Toprak Ana'nın haklarına saygı duymalıyız. Ortak varlıklarımızın yönetimi kolektif, demokratik olmalı ve toplumsal denetim süreçlerine dayanmalıdır.

Gıda ve tarımsal üretim sistemlerimizi belirleyen kamu politikalarının değiştirilmesi

Mücadelemiz, bir yandan gıda sistemimizi – yerel, ulusal, Avrupa ve küresel ölçekte – belirleyen yönetim yapılarını ve kamu politikalarını değiştirme, diğer yandan, şirketlerin iktidarının meşruiyetini ortadan kaldırma yönündedir.

Kamu politikaları tutarlı, birbirini tamamlayıcı ve aynı zamanda gıda sistem ve kültürlerini koruyacak, teşvik edecek nitelikte olmalıdır. Tarım ve gıda politikalarının; gıdaya erişim hakkına dayanması, açlık ve yoksulluğu gidermesi, temel insani ihtiyaçları karşılaması, İklim Adaleti'ne – hem Avrupa'da hem de küresel ölçekte – katkıda bulunması gerekmektedir.

Gıda üreticileri için sabit ve adil fiyat garantisi verecek, agroekolojik tarımı teşvik edecek, dış maliyetleri gıda fiyatlarına yansıtacak ve toprak reformunu gerçekleştirecek nitelikte yasal düzenlemelere ihtiyacımız var. Bu politikalar Avrupa'da çiftçi nüfusunun artmasını sağlamalıdır. Yukarıda saydığımız hedeflere ulaşabilmek için politikaların kamu destekli araştırmaların katkılarıyla geliştirilmesi gerekir. Ayrıca gıda spekülasyonunun yasaklanması ve Avrupa'da, özellikle de Doğu Avrupa ve Güney ülkelerinde, damping ya da toprak gaspı yoluyla yerel-bölgesel gıda sistem ve kültürlerine zarar veren uygulamaların sona erdirilmesi gerekmektedir.

Avrupa'da gıda egemenliğine yönelik yeni bir tarım, gıda, tohum, enerji ve ticaret politikasının dünyada yankı uyandırması için çalışıyoruz. Bu politikalar özellikle; farklı bir Ortak Tarım Politikası'nın oluşturulmasını, Avrupa Biyoyakıt Yönetmeliği'nin kaldırılmasını ve uluslararası tarım ticaretinin küresel yönetişiminin, DTÖ aracılığıyla değil FAO tarafından gerçekleştirilmesini içermelidir.

Avrupa'daki insanları ve sosyal hareketleri, bizimle birlikte gıda sistemimizin kontrolünü ele alma ve
ŞİMDİ, AVRUPA'DA GIDA EGEMENLİĞİ'Nİ
oluşturma konusundaki mücadelemizde yer almaya ve birlikte çalışmaya çağırıyoruz.